

"Danferen"

et halvgenetlig Ryheds- og Dvly- ningsblad for det danske Folk i Amerika,

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

"Danferen" udgaar hver Tirsdag og Freddag Pris pr. Raagang i de forende Stater \$1.50, Udenlandt \$2.00 Bladet betales i Forfad.

Bestilling, Betaling, Adresseforandring og ander angaaende Bladet afrettes: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Bredog til "Danferens" Indbids: Afbudninger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseres: A. M. Andersen, Blair, Nebr. Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second class matter. Advertising Rates made known upon application.

"Danferen"

Bliver sendt til Subskribenter, indtil udbrudt feltekvæggende modtaget af Udgiverne, og at Gælden er betalt, i Overensstemmelse med de forende Staters Postlove.

Naar Udgiverne herunder sig til Folk, der overretter i Bladet, enten for at lobe hos dem eller for at faa Oplysning om det overrettede, behøves de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gænsidig Nytte.

Stillingen som den er.

Tilstanden i Rusland maa opfattes som Revolutionstilstand. Gærlers er det umuligt at fortsaa den Regeringen holder i det væsentlige paa den gamle Statsforfatning, paa Enevældens. De forskellige Folkepartier fordrer en ny Statsforfatning, de fordrer Frihed og en virkelig konstitutionel Forfatning. Og det er en revolutionær Tilstand. Det betyder Statsomvæltning, enten denne saa skal ske gennem en ublodig eller en blodig Kamp. Meget blod er der dog allerede shedt helt fra den blodige Søndag i St. Petersborg (22. Jan. 1905) og indtil i Dag.

Naar det i de sidste Dage er hævet saa stærkt, først af "compromis of the Empire" Schweinhach, derpaa i Dumaens Minoritet's Udreelse og af Forskønnings: Stolypin, at Gæren i sin Oplysning af Dumaen ikke har overfæstret sin grundlovshjemlede Ret, saa er det vist saa sandt, som det kan være. Og naar Gæren i sin Begrundelse, hvorfor han hjemsendte Dumaens Medlemmer, paaftaar, at de omgibes med revolutionære Planer i Stedet for at gaa i Vej med Lovgivningsarbejde, saa er det vist ogsaa fuldt sandt. Det kan heller ikke nægtes, at den første Nationalforfamlings jo, som Gæren videre nævnte, var valgt under unormale Omstændigheder. Men tvivlsomt forekommer os en anden Paastand, den nemlig, at den afstedede Duma's Medlemmer ikke repræsenterede Folket.

Fra Grundlovens Stade set kan det saaledes ikke betvivles, at Gæren og hans Regering jo i det sidste Strid, der har taget, har handlet rigtigt og forsvarligt.

Derfor er det heller ikke underligt, at de har taget alle mulige Forholdsregler for at afværge eller dæmpe enhver som helst mulig Opstand. Men netop den Omstændighed, at Regeringen ser sig nødt til at tage saadanne Forholdsregler, det overbeviser en udenforstaaende Jagttager om, at Stillingen ogsaa maa ses fra et andet Synspunkt.

Gæren og Bureaunkratet kunde lige saa godt — og det synes os endog med større Ret — paa et langt tidligere Tidspunkt have hævdet, at de ikke overfæstret deres Provoqativer eller Rettigheder. Det har ofte nok været hævdet i Ruslands Historie, og derfor har der ingen Fremfærdt eller Udsvikling været. Et helt andet Svørgsmaal er det jo, om Gærens Provoqativer er reserfordige imod Folket. Det er netop det, de levende blandt Folket er daagnet op til at mene, de ikke er.

Hvorfor udstede Gæren sit Manifest af 30. Oktober 1905, derom alt skulde blive ved at gaa i det gamle Gænge? Ruslands Grundlov eller "fundamental law" kender vi ikke saa nøje, men Manifestet sender vi i det væsentlige. Deri siger Gæren for det første, at han maa fornagte (efface) sig selv for Fredens Oprettelse. Dernæst kund-

gør han som sin ubøjelige Villie at give Folket en uforanderlig Grundlov for borgerlig Frihed — Samvittigheds-, Tale-, Forenings- og Forsamlingsfrihed, — at give Folket almindelig Valgret, — at ingen Lov skal kunne sættes i Kraft uden Nationalforfamlings Godkendelse, og at Regeringens Embedsmand skal rette sig efter Lovene. Af dette Manifest kunde man, naar man vilde læse det med ubiødet Blik, ikke faa andet Indtryk, end Enevælden virkelig var opgivet, og at det var Begyndelsen til en virkelig konstitutionel Forfatning.

Men det varedt ikke lange, før man mærkede, at Gæren og Bureaunkratet begyndte at hale til sig, og hvad der var givet i Manifestet, saa den Grundlov, som der lovedes blev til Sætning af Enevælden i Stedet for af "borgerlig Frihed". Derfor var det ogsaa — som man vel mindes — saa svært at holde de urolige Gæmlere i Tøjle, indtil Dumaen blev samlet. De mere moderate raadede jo til at sætte Haabet til denne kommende folkevalgte Nationalforfamlings.

Det er altsaa for Optaetelse af Stillingen, at paa samme Tid, som det med Sandhed og Ret kan hævdes, at Gæren har handlet indenfor sine grundlovshjemlede Provoqativer's Grænser, saa har han dog handlet sit imod, hvad han i sit Manifest gav Haab om. Eller hvorhan kan man forene hans Forsikring om, at det var hans "ubøjelige Villie", at give Folket Tale-, Forenings- og Forsamlingsfrihed, Med hvad der sker i disse Dage! Afte engang den afstedede Nationalforfamlings Medlemmer kan saa Lov at holde et Møde inde i Finland, ikke tillades at sende en Adresse ud til deres Valgerel! Saa dumme er Russerne da heller ikke, at de ikke kan se, Antofetsen her.

Og nu Forsikringen om en "Nationalforfamlings"! Hvor mange Frihedsbannerne kunne saa Lid til den? Al en saadan vil blive valgt, det kan der vel ikke med Rimelighed betvivles om. Men hvilke Rettigheder vil den saa? Vil den kunne blive andet end enten et Redskab for Gærens og hans Raadgivers Haand eller — en Umulighed!

Derfor Gæren frivilligt, af egen Overbevisning og indre Bevæggrund, i Stedet for Ioungen af træuende Omstændigheder, havde udstedt sit Manifest som en Folkegave, og derfor kan han faa den konsekvent havde handlet i Overensstemmelse med Vanden i Manifestet, saa vilde der nu have været Grund til at vente roligt paa Indfrielsen af hans Lovte om en ny Nationalforfamlings. Men hvor kan Frihedsvenerne, som tender de senere Tidens Historie have Tillid til Gærens "ubøjelige Villie"!

Nej — Forholdene i Rusland er langt fra normale endnu. Bevægelsen er begyndt som en Folkefriheds Bevægelse, og den vil ikke kunne standfæ. Den vil frem til sit Maal. Det var ikke underligt, at Dumaen ikke kunde gaa til roligt Lovgivningsarbejde, før den fik Grundprincippet for borgerlig Frihed og Folkerettigheder fæstet fast. Saa sandt Folkeforepræsentationernes Grundkrav var en virkelig folkelig Statsforfatning, og Regeringen i det væsentlige holdt fast ved den gamle Statsforfatning, saa maatte Dumaens Arbejde blive revolutionært. Helt anderledes vil Ulfædet have været, dersom man havde været enige om Statsforfatningen. Nu maatte isølge Sagens Natur Gæren handle i Overensstemmelse med sine Provoqativer, Dumaens Medlemmer overfæstret sine. Men det er netop de Provoqativerne (Folkerettighederne, Regeringens og Folkets og dets Repræsentanters) at Kampen staar. Og den vil blive staaende, indtil en af Parterne sejrer. Vi haaber, det maa blive den befindigere Del af Folket. Og der er Grund for et saadant Haab. Lad Regeringen tage alle mulige Forholdsregler mod Opstand. Lad Gæren blive Regeringen tro. Det klarer langt fra Sagen. Det kan maaft have den gavnlige Virkning, at Kampen ikke bliver saa blodig, som den ellers vilde blive. Men Folkets sejge, passive Modstand eller Generalfærdigheder lige Forholdsregler iniet imod. Dumaens afgaaede Medlemmer er i deres gode Ret, naar de

drægtigthed ind i denne vigtige Gæren af Missionsgæringen, saa vel som andre Arbejder. — Enhed giver Styrke. — Først af alt var det godt med en ensartet Liturgi i vore Søndagsstoler. Saa længe et Arbejde kun er grundlaggende, maa man samle sig frem paa forskellige Vis — lempe sig efter Forholdene —, saaledes har jo ogsaa Søndagsstolegæringen maattet samle sig frem. I liturgisk Henseende har f. Eks. Guds Menigheds' oldgamle Feltraab — den apostoliske Trosbetendelse — kun undtagelsesvis haft en Plads i Søndagsstolen i vort Samfund. En Præfæroder har endda personligt udtalt, at han ikke kunde rigtig finde nogen passende Plads for Trosbetendelsen i Søndagsstolen. Komiteen har fundet Begyndelsen af Søndagsstolentimen at være den bedste Plads at indfatte Betendelsen og vor hellige Tro, og saa lade Børnene lydelig tage Del, og flere Søndagsstolelærere, som i Marets Løb har ladet sig vejlede af denne Regel, har udtalt deres Tilfreds-hed dermed. Desuden har Komiteen inddelt Lærebøgerne — Balstevs Bibelhistorie og Balstevs Lærebog — i smaa passende Lektier med en passende "Gulden-Lektie" til hver Søndag i Kirkeåret. Børnene vil da med det samme lære at sende den hellige Inddeling af Tiden, hvilket vil være til Fordel for den kommende Slægt. Lektieraktien for Søndagsstolen faas i Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Søndagsstolemødet i Fremont, Nebr.

af J. P. Heede.

"Vagt mine Lam" (Joh. 21, 15). Disse Ord raledt Jesus i en af de højtideligste Stunder, han levede paa Jorden — Tiden mellem hans Opstandelse og Himmelfærdt. Ordet blev givet til Ap. Petrus, den Ap. til hvem Herren tidligere havde sagt: "Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Menighed, og Hævedes Portie skal aldrig gaa Overhaand over den" (Matth. 16, 18).

Her maa vi tage os i Agt for, at vi ikke bøj ind paa den papistiske Kirkens Vildfarelser om, at Petrus eller nogen anden af Apostlerne eller noget Menneske kan agtes som Kirkens Grundvoold. Nej! Ingen maa lægge nogen anden Grundvoold end den, som lagt er, hvilket er Jesus Kristus (1 Kor. 3 11). Men, ligesom i en Bygning de underlie Lag bliver agtede for grundlaggende, saaledes ogsaa i Menighedens hellige Bygning har jo Apostlerne et grundlaggende Arbejde og en grundlaggende Betjning, hvorfor ogsaa Ordet lyder: "opbygge paa Apostlernes og Profeternes Grundvoold, hvor Jesus Kristus selv er Hovedhjørnestenen.

Men ligesom Ordet er givet til Petrus som en af Kirkens grundlaggende Elementer, saaledes maa det jo være en Paamindelse til den gamle Menighed, som bygger paa Apostlernes og Profeternes Grundvoold. Man har ofte lignet Menighedens ved en Moder, hvor Børn fødtes og fostredes for Guds evige Rige ved Gensidens Bad i Vand og Land i forbindelse med en hellig Opdragelse. I vor Tæft har vi just Raadet til den hellige Moderpligt: "Vagt mine Lam".

Ved Kammeret er det da mest naturligt, at vi tenke paa Børnene — de smaa — som ved den hellige Daad er bleve gensædt til Livet i Gud. Disse bore smaa stulle jo opeltes og oplares til at leve efter Guds Ord — til at tro paa Livens Herre — den Herre Jesus — i hvem de er indpodede i Daaben, thi Daaben og Troen er altid sammenfattede. Ved Daab indpodes vi i Kristus. Ved Troen tager Jesus Bølge i os — "I vdi mig og jeg i eder" (Joh. 14, 20). Da nu vi her i dette Land har kun religionsløse Stoler — og Religionen er just "det ene fornødne", saa kommer her Kravet til Menighedens hellige Moderpligt at oplære Børnene i de Ting, Herren har befaleet. Her er altsaa Kravet til Menighedsstoler, Herieftoler, Søndagsstoler o. m.

Det er især Søndagsstolen herfortellig skal omtales. Det er en glædelig Sag, at ogsaa vor — D. f. d. ev.-luth. Kirke i Am. — har forfaaet denne Missionsgrens høje Værd. Og naar man i Mærsberetningen fra f. A. ser, at en Stare af ikke mindre end hened 700 fromme Mænd og Kvinder hver Søndag sætter egne Interesser til Side for at tjene Herren i Søndagsstolens hellige Gæring ved at lære og paaminde de smaa om "det ene fornødne", saa jubler vort Hjerter denne Trop af Herrens frivillige i Møde, og vi vil gerne opmuntre og tilhynde eder, kære Stæfende, med Herrens Ord: "Naar vi gøre det gode, lader os ikke blive trætte, thi vi skulle hæfte i sin Tid, saafremt vi ikke forsage" (Gal. 6, 9).

Den af Mærsmodet valgte Søndagsstolekomitee udarbejdede forrige Aar en egen Tæft- og Lektierakte med Liturgi til Brug i vore Søndagsstoler, for at vi, saa vidt det kunde lade sig gøre, kunde faa en

drægtig at kaste Grenen bort; men i det samme tom Grenen ind i Blakelen og sønderev et af dens Blade. Dette gjorde mig forlegen og paa samme Tid mismodig for hans Stynd, som ejede Bibelen. "Vær ikke delmæret derfor, men læs, hvad det staar just paa det sonderredne Sted", sagde nu Bogens Hjer vensigt, og jeg læste: "Mesteren er her og kalder paa dig". Disse Ord trangte som en Pil ind i min Sjæl; men havde Guds Mand højet mit haarde, modstridende Hjerter, jeg højede mine Åner, betende mine Synder, modtog Naade som Naade og stod op igen som et frelst Menneske, en ny Stabning i Kristus Jesu. — Efter at vi saa tilfammen havde tattet og priset Herren for hans vidunderlige Naade og Missionsghed, sagde Bibelens Hjer igen til mig: "Se nu efter, hvad der staar paa det sonderredne Steds andet Side." Jeg vendte Bladet og læste: "Sagde jeg dig ikke, at dersom du kunde tro, stulde du se Guds Herlighed." O! hvor mit Hjerter nu jubledt af Fryd, jeg havde freet og saaledes faaet se Guds Herlighed. — Lovet været Herren, den evige Missionsghed! han den gode Hjerde, bliver ikke træt af at søge efter de vildfarende, Naar, og naar han har fundet et af dem, bærer han det hjem med Glæde.

Biskop Fr. Nielsen om Dødsstraf.

"Kirken og Hjemmet" udtaler Skoppen over Aarhus Stift sig paa følgende Maade:

Jeg nærer ingen Tvivl om, at Dødsstraf for overlagt Mord er berettiget, naar Sagen ses fra Kristendommens Standpunkt.

Hvor barbarisk Dødsstraffen end synes at være, stemmer den efter min Overbevisning med de guddommelige Love; og adskillige Samfund, der i Civilisationens og Humanitetens Raan har affast-fæstet den, har efter tortere eller længere Tids Forløb set sig nødfaget til at indføre den igen.

Mange Mordere har ogsaa set deres Ekskulation selv erterndt Dødsstraffens Berettigelse; ja, der har været Mordere, som har ønsket at lade med Livet for deres Forbrydelse, fordi de derved mente at gøre Retfærdigheden Tyskelt.

Men Forudsætningen for Samfundets Ret til at bruge Dødsstraffen er ikke alene, at Mordet har været overlagt, men ogsaa, at Morderen ikke er en defekt Epileptiker.

Saadannes Straf bør efter min Mening være Frihedsberøvelse for Livstid. Vi maa for den Slags Forbrydere have en Anstalt, der indadtil er et Fængsel, indadtil er et Arbejds hus, hvor man ved Indarbejde i regelmæssigt legemligt Arbejde og ved sjælelig Paavirkning gør alt for at frede om og fremstille den Rest af Gudsbilledet, der er tilbage.

Og naar Dødsstraffen skal ud-føres, bør det ske i Stilhed, bag et Fængsels Mure og med saa lidt Barbari som muligt.

Den Presse, der forstaar sin Opgave, vil hverken spekulere i Løfernes hemmelige Vellykkeseliser overfor det rædsefulde eller i deres Leifindighed.

For hele Samfundet bør en Hensigtsmedag være en Bødsdag, der maner til Selvprøvelse og Selvdom. En saa grusfuld Forbrydelse som et overlagt Mord bør bringe hver enkelt af dem, der vil Samfundets Vel, til at overveje, om der ikke er dette eller hint, som man ændres, og om der i Virkeligheden ikke er lige saa stor Trang til forebyggende Forholdsregler som til den frugtellige Straf.

Et Samfund er aldrig helt uden Medansvar for den Forbrydelse, der udøves i dets Midte, og i denne Individualismens Guldalder vil det være nødvendigt atter og atter dypst vær af det, jeg læste, men er-fænde det, aabne mit Hjerter for det levende Ord, indmyge mig og betende mine Synder, nej, det Drama i Allerup Bæfter stod i tunde jeg ikke. Bludselig faldt mine Øjne paa en lær Gren, som lige, naar jeg i disse Dage skal laa paa Marken lige ved mine Fødder; jeg højede mig ned og tog fat i den med den samme Haand, i hvilken jeg holdt Bibelen, i den

Men Folketsghedom stiller Krav om en Aole, der lægger store Vægt paa Villiens Opdragelse end paa Kundskabemiddelse og om en Presse, der staa i Idealernes Tjeneste; den traver et Samfund der vaager over, at det ikke voldes de smaa og svage Forærgelse paa Gader og Stræder, en Stat, der ved reifærdige sociale Love streber efter at gøre det muligt for alle dens Borgere at føre en menneskelverdigh Tilværelse, og en Folketret, der forstaar den Slægt, iblandt hvilken den skal virke.

En Rettelse.

Samfundets Formand gør opmæksom paa, at Overstriften "Judiblit", som forekommer paa Side 30 i Mærsberetningen, stulde have staaet paa Side 14 foran Jnderbetningerne fra Stedsformændene. Vi forstod det imidlertid anderledes paa Trykkeriet, da Ordene "Disse Jnderbetninger . . . følger nu her i Rettelse" i Manusriptet stod foran nævnte Overstrift.

Urbødigst Danish Luth. Publ. House.

En Biskop af egen Art.

Et af vore Lands Blade havde for nylig Lejlighed til at interviewe en Methodistbiskop fra en af de vestlige Stater angaaende en bestemt Sag. I den Anledning gæver Bladet følgende Skizze af den paagældende Biskop selv:

Biskop Moore bærer sin Alder godt. Han er endnu den samme uforærdede Mand, som i Begyndelsen af 80'erne, da han med sin Winchester - Rifle i Haand feygtes løs stillede sig overfor den rafende Pøbelhob i Denver. Han stod Ansigt til Ansigt med den værdige Art af Mænd, saadanne som til daglig pleje at bande over Prædikerne eller gøre værre Ting imod hvem som helst af denne Klasse Mennesker, der komme i deres Vej, og han drev dem tilbage, hvor de kom fra. De kendte ham og hans Sikte. De vidste, hvorledes han 1861 stillede sig som frivillig i Unionens Hærs og hvilken Rolle han spillede under General Miles's færgelige Nedertred ved Harpers Færgested. De vidste, at han senere paany indtraadte i Rækkerne i det 125de Ohio Regiment og avancerede til Oberst-Løjtnant under Sherman's March til Habel med dens mangfoldige Farer og Kampe.

De vidste endelig, at han havde Ry for, naar Omstændighederne krævede det at "gøre grundigt Arbejde." Derfor kunde denne ene Mand paa Denders Gader forsvare et hundrede rædsefulde og hjælpeløse Kinere mod Dak.

Nu er han jo til Mærs og med "at i det", som det somer sig Biskop, men man kan endnu Staalbillet i hans Øie og søle, han, hvad Dag det skal være, kunde være "paa Stansen" for at forsvare en hvilken som helst Sag om hots Retfærdighed, han stulte sig overbevist. —

Bistort.

De, som ønsker Bistort, kan faa dem frit tilsendt fra Danish Luth. Publ. House til følgende Priser:

- 100 for \$ .75 400 for \$1.25
- 200 for \$1.00 500 for \$1.50

Kortene er fint Karton, Størrelsen efter Behag. Vi trykker paa Kortet alt, som forlanges, paa en Side med fine og smagfulde Strift-Lyper.

Naar paa Rejser eller Besøg, er det nemt og bekvemt at bruge Bistort. Det er en let Maade at gøre sig selv og sin Gæring bekendt.

Guds Rige og Børnene. Lænter om Religionsunderbising i Hjemmet. Af H. P. Hansen. 62 Sider. 3 Omflag 20.

En af Nord-Rindes Kristne. En Lovudsættelse af Fru Howard Taylor, Missionær i Rina. Oversat af Pastor J. Buchwald. Med 16 Billeder. 3 Omflag 20.

En af Nord-Rindes Kristne. En Lovudsættelse af Fru Howard Taylor, Missionær i Rina. Oversat af Pastor J. Buchwald. Med 16 Billeder. 3 Omflag 20.

En af Nord-Rindes Kristne. En Lovudsættelse af Fru Howard Taylor, Missionær i Rina. Oversat af Pastor J. Buchwald. Med 16 Billeder. 3 Omflag 20.